

Informační materiál pro cizince ze třetích zemí, kteří mají zájem o zaměstnání v České republice v nelékařských zdravotnických povoláních

Obsah

Zaměstnávání zájemců o zaměstnání ze států mimo Evropskou unii v České republice	2
Vyhledání volného pracovního místa v České republice	3
Uznání zahraničního vzdělání, nostrifikace.....	3
Uznávání zahraničních vysvědčení či diplomů ze základních, středních a vyšších odborných škol.....	4
Uznávání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace	5
Povolení k výkonu odborné praxe, Uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání ...	7
Povolení k výkonu odborné praxe na dobu určitou.....	7
Uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.....	9
Aprobační zkouška	10
Kurzy českého jazyka	15
Přípravný kurz k aprobačním zkouškám	15
Pracovní a pobytové vízum za účelem zaměstnání	16
Zaměstnanecká karta	16
Podmínky vydání zaměstnanecké karty	17
Modrá karta	19
Podmínky vydání modré karty	19
Vládní programy podporující ekonomickou migraci.....	20
Programy ekonomické migrace vhodné pro nelékařské zdravotnické pracovníky	21
Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec	22
Program kvalifikovaný zaměstnanec	23
Kvóty pro náběr žádostí o zaměstnanecké karty na vybraných zastupitelských úřadech ..	25
Kontaktní centrum pro cizince	26

Zaměstnávání zájemců o zaměstnání ze států mimo Evropskou unii v České republice

Občané států, s výjimkou občanů Islandu, Lichtenštejnska, Norska a Švýcarska a s výjimkou občanů států, které nejsou členy Evropské unie, bývají označováni jako „občané třetích zemí“. Do této skupiny nepatří cizinci, jejichž rodinný příslušník je občanem Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska.

Cizinec ze třetí země, který do České republiky **chce přicestovat za účelem zaměstnání, musí vlastnit povolení** k zaměstnání spolu s platným oprávněním k pobytu, a to zaměstnaneckou nebo modrou kartu. Před podáním žádosti o zaměstnaneckou nebo modrou kartu musí cizinec podniknout několik kroků.

Zaměstnaneckou nebo modrou kartu je možné získat **pouze pro konkrétní pracovní místo u konkrétního zaměstnavatele**. Proto je vhodné si nejprve **vyhledat volné pracovní místo** a oslovit budoucího zaměstnavatele. Zdravotnická povolání patří mezi tzv. regulovaná povolání. Pro výkon takového povolání jsou v České republice předepsány právními předpisy požadavky, bez jejichž splnění nemůže osoba toto povolání vykonávat. Zájemce o zdravotnické povolání, **musí vlastnit doklad prokazující splnění podmínky pro výkon regulovaného povolání**, tzn., že před podáním žádosti o vízum musí **požádat Ministerstvo zdravotnictví o vydání** dokladu opravňujícího k výkonu zdravotnického povolání.

Vydání rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví o splnění podmínky pro výkon regulovaného povolání je podmíněno předložením dokladu o **uznání zahraničního vzdělání, tzv. nostrifikace**. Uznávání zahraničního vzdělání je proces, kterým je oficiálně potvrzeno, že úroveň vzdělání získaného v zahraničí odpovídá úrovni vyžadované v České republice.

Vláda České republiky zavedla tři různé programy podporující pracovní migraci, prostřednictvím nichž je usnadněno podání žádosti o vydání zaměstnanecké nebo modré karty na zastupitelských úřadech. Do programu je zařazován český zaměstnavatel, který ve své žádosti o zařazení do programu přihlásí svého budoucího zaměstnance. Když je zaměstnavatel zařazen, zastupitelský úřad stanoví termín pro podání žádosti o zaměstnaneckou nebo modrou kartu pro konkrétního zahraničního pracovníka a termín sdělí zaměstnavateli nebo přímo pracovníkovi.

Pro podání žádosti o vydání zaměstnanecké nebo modré karty je nutné mít předem připravené všechny potřebné doklady.

Doporučený postup pro cizince:

1. Najít si volné pracovní místo a oslovit poskytovatele zdravotních služeb.
2. Získat doklad o uznání zahraničního vzdělání, tzv. nostrifikaci.
3. Získat doklad opravňující k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky.
4. Získat zaměstnaneckou nebo modrou kartu.
5. Přicestovat do České republiky a zahájit výkon povolání.

Vyhledání volného pracovního místa v České republice

Zájemci o zaměstnání v České republice ze zemí mimo EU mají možnost hledat zaměstnání na území České republiky v centrální databázi volných míst. Tato databáze využívá informace ze všech úřadů práce v České republice. Hledání v databázi je nastaveno tak, aby se automaticky vybírala místa vhodná pro cizince, tj. ta volná místa, která je zaměstnavatel ochoten obsadit cizinci.

Volná pracovní místa umožňující zaměstnávání cizinců jsou dostupná v centrální databázi volných pracovních míst:

<https://www.mpsv.cz/hledani-volnych-mist-2>.

Zájemci o zaměstnání se také mohou v databázi zaregistrovat a uveřejnit zde svůj životopis:

<https://www.mpsv.cz/web/cz/registrace-zajemcu-o-praci>.

Pracovní nabídky je možné hledat i na dalších běžně dostupných serverech či přímo kontaktovat vybraného zaměstnavatele. Pokud ten nemá volné místo v centrální evidenci ohlášené, musí pak volné pracovní místo oznámit Úřadu práce České republiky, aby bylo do databáze zadáno.

Odpovědný úřad: Ministerstvo práce a sociálních věcí

<https://www.mpsv.cz/web/cz/prace-pro-cizince>

Uznání zahraničního vzdělání, nostrifikace

Uznávání zahraničního vzdělání je proces, kterým je oficiálně potvrzeno, že úroveň vzdělání a kvalifikace získané v zahraničí **odpovídá úrovni vyžadované v České republice**.

Postup se liší dle účelu, za kterým je třeba vzdělání nebo kvalifikaci uznat (další studium, práce, podnikání). Dále se pak postup liší podle dosaženého stupně vzdělání (základní, střední, vyšší odborné a vysokoškolské).

1. Uznávání zahraničních vysvědčení či diplomů ze základních, středních a vyšších odborných škol

- Absolvent zahraniční školy, který získal doklad o dosažení základního, středního nebo vyššího odborného vzdělání, může požádat **krajský úřad (odbor školství)** o uznání zahraničního vzdělání. Tento proces uznávání zahraničního vzdělání probíhá v souladu se školským zákonem (zákon č. 561/2004 Sb.).

2. Uznávání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace

- O uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání rozhodují veřejné vysoké školy, které uskutečňují akreditovaný obsahově obdobný studijní program. Proces uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace probíhá v souladu se zákonem o vysokých školách (zákon č. 111/1998 Sb.).

Odpovědný úřad: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/uznavani-kvalifikaci>

Uznávání zahraničních vysvědčení či diplomů ze základních, středních a vyšších odborných škol

Absolvent zahraniční školy, který získal doklad o dosažení **základního, středního nebo vyššího odborného vzdělání**, může požádat **krajský úřad (odbor školství)** o uznání zahraničního vzdělání.

Krajský úřad vydá:

1. Osvědčení o uznání rovnocennosti zahraničního vysvědčení v České republice

- pokud je Česká republika vázána na základě mezinárodních závazků dané vysvědčení uznat za rovnocenné s dokladem o vzdělání vydaným v České republice (netýká se zemí mimo EU).

2. Rozhodnutí o uznání platnosti zahraničního vysvědčení v České republice (tzv. nostrifikace)

- pokud Česká republika není vázána mezinárodní smlouvou uznat dané zahraniční vysvědčení za rovnocenné s dokladem o vzdělání vydaným v České republice.

O vydání osvědčení o uznání rovnocennosti zahraničního vysvědčení v České republice, nebo rozhodnutí o uznání platnosti zahraničního vysvědčení v České republice může požádat jen **osoba s místem pobytu na území České republiky**, a to u krajského úřadu, v jehož správním obvodu se toto místo nachází. **Místo pobytu na území České republiky je předpokladem místní příslušnosti krajského úřadu k vyřízení věci.**

Žadatel, který je cizincem, může doložit své místo pobytu na území České republiky například předložením kopie ohlášení místa pobytu na území ČR ve smyslu § 97 zákona o pobytu cizinců nebo kopii smlouvy o ubytování na území ČR. Podle této listiny lze určit krajský úřad místně příslušný k vyřízení věci.

Seznam krajských úřadů České republiky:

<https://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/d0049>

Žadatel musí vyplnit formulář žádosti o uznání zahraničního vzdělání, který je k dispozici na webové stránce příslušného krajského úřadu.

K žádosti je nutné připojit následující doklady:

1. **doklad o zahraničním vzdělání** (vysvědčení, diplom, apod.);
2. **doklad o obsahu a rozsahu vzdělávání** absolvovaného v zahraniční škole;
3. **doklad prokazující místo pobytu žadatele** na území České republiky;
4. **doklad o zaplacení správního poplatku** za přijetí žádosti ve výši 1 000,- Kč;
5. písemnou **plnou moc** v případě zastoupení žadatele zmocněncem;
6. **v některých případech** je vyžadováno **potvrzení skutečnosti, že škola je uznána** na území státu, kde bylo zahraniční vysvědčení vydáno;
7. **v některých případech** je vyžadováno **ověření pravosti podpisů a otisků razítek** na originálech zahraničního vysvědčení. Ověření provádí příslušný orgán státu, jehož orgán doklad vydal a superlegalizuje jej zastupitelský úřad ČR, není-li mezinárodní smlouvou stanoveno jinak (podrobné informace na webové stránce:

<https://www.mvcr.cz/clanek/obcane-tretich-zemi-nektere-nalezitosti-zadosti-overeni-cizich-verejnych-listin.aspx>).

Všechny předkládané doklady musí být **předloženy v originále, případně v úředně ověřené kopii**. Všechny **předkládané dokumenty v cizím jazyce musí být předloženy v originálním znění a v úředně ověřeném překladu do českého jazyka**. Překlad vyhotoví soudní tlumočnick (seznam soudních tlumočnicků je přístupný na stránkách Ministerstva spravedlnosti na [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$SearchForm?OpenForm](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$SearchForm?OpenForm)).

Správní poplatek

Přijetí žádosti o uznání zahraničního vzdělání podléhá správnímu poplatku ve výši 1000,- Kč. Podrobné informace o možnosti úhrady podá příslušný krajský úřad.

Krajský úřad posoudí obsah a rozsah vzdělávání absolvovaného v zahraniční škole v porovnání se vzděláváním podle obdobného rámcového vzdělávacího programu v České republice.

- Pokud je **obsah a rozsah vzdělávání v zahraniční škole obdobný**, krajský úřad rozhodne o **uznání platnosti zahraničního vysvědčení v České republice** a vydá nostrifikační doložku.
- Pokud se **obsah a rozsah vzdělávání v zahraniční škole odlišuje z části** (nebo nemůže-li žadatel předložit doklad o obsahu a rozsahu vzdělávání absolvovaného v zahraniční škole nebo doložit požadovaná ověření zahraničních dokumentů), **nařídí krajský úřad žadateli nostrifikační zkoušku**. Po úspěšném vykonání nostrifikační zkoušky krajský úřad rozhodne o **uznání platnosti zahraničního vysvědčení v České republice** a vydá nostrifikační doložku.
- Pokud se **obsah a rozsah vzdělávání v zahraniční škole podstatně odlišuje**, nebo **žadatel nevykoná úspěšně nostrifikační zkoušku**, krajský úřad **žádost uznání platnosti zahraničního vzdělání zamítne**.

Podrobné informace na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/nostrifikace-uznani-zahranicniho-zakladniho-stredniho-a>

Uznávání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace

O uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání rozhodují veřejné vysoké školy uskutečňující akreditovaný obsahově obdobný studijní program. V případě pochybností určí příslušnost veřejné vysoké školy k rozhodnutí o uznání Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Pokud v ČR není vysoká škola s obdobným studijním programem, rozhodne o uznání samo.

Na základě podané žádosti vysoká škola vydá osvědčení o uznání vysokoškolského vzdělání nebo jeho části.

Přehled akreditovaných studijních programů na vysokých školách v České republice:

<https://reqvssp.msmt.cz/registrvssp/>

Adresy veřejných vysokých škol:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/prehled-vysokych-skol-v-cr-3>

Žadatel musí vyplnit formulář žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání, který je k dispozici na webové stránce příslušné veřejné vysoké školy, případně na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

K žádosti je nutné připojit následující doklady:

1. **doklad o zahraničním vzdělání** (diplom, vysvědčení nebo obdobný doklad);
2. **dodatek k diplomu** („Diploma Supplement“, „Transcript of Academic records“ apod.);
3. písemnou **plnou moc** v případě zastoupení žadatele zmocněncem;
4. **na vyžádání doplňující informace** o tom, že studijní program uskutečňovala instituce oprávněná poskytovat vysokoškolské vzdělávání, nebo informace o konkrétní náplni vysokoškolského studia;
5. **v některých případech** je vyžadováno **ověření pravosti podpisů a otisků razítek** na originálech zahraničních dokumentů. Ověření provádí příslušný orgán státu, jehož orgán doklad vydal a superlegalizuje jej zastupitelský úřad ČR, není-li mezinárodní smlouvou stanoveno jinak (podrobné informace na webové stránce: <https://www.mvcr.cz/clanek/obcane-tretich-zemi-nektere-nalezitosti-zadosti-overeni-cizich-verejnych-listin.aspx>).

Všechny přikládané doklady musí být předloženy v originále, případně v úředně ověřené kopii. Na vyžádání instituce, která o žádosti rozhoduje, je nutné předložit **úřední překlad dokumentů do českého jazyka**. Překlad vyhotoví soudní tlumočnick (seznam soudních tlumočnicků je přístupný na stránkách Ministerstva spravedlnosti [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$SearchForm?OpenForm](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$SearchForm?OpenForm)).

Správní poplatek

Přijetí žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání podléhá správnímu poplatku ve výši 3000,- Kč. Podrobné informace o možnosti úhrady podá příslušná instituce, která o žádosti rozhoduje, tedy veřejná vysoká škola nebo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Vysoká škola porovnává obsah a rozsah zahraničního studia se studiem v obdobném (tj. porovnatelném) akreditovaném studijním programu uskutečňovaném veřejnou vysokou školou v České republice.

- Pokud je **obsah a rozsah vzdělávání v zahraniční škole obdobný**, vydá vysoká škola **kladné rozhodnutí** – tj. **osvědčení** o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace **s časově neomezenou platností pro území České republiky**.
- Pokud se **obsah a rozsah vzdělávání v zahraniční škole podstatně odlišuje**, **veřejná vysoká škola žádost zamítne**. Pokud vysoká škola žádost zamítne je odvolacím orgánem Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Podrobné informace na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/nostrifikace>

nebo na webových stránkách:

<https://nostrifikace.mkc.cz/cz/uznavani-pro-zamestnani/uznavani-odborne-kvalifikace-obcane-tretich-zemi>

Povolení k výkonu odborné praxe, Uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání

Každý nelékařský zdravotnický pracovník, který získal vzdělání mimo Evropskou unii a který přichází vykonávat toto povolání na území České republiky, musí mít platné **rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví opravňující k výkonu zdravotnického povolání a to:**

1. rozhodnutí o **povolení k výkonu odborné praxe na dobu určitou** (§ 89 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb.) nebo
2. rozhodnutí o **uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání** (§ 85b zákona č. 96/2004 Sb.) podmíněné vykonáním **aprobační zkoušky**.

Povolení k výkonu odborné praxe na dobu určitou

Ministerstvo zdravotnictví může bez uznání způsobilosti k výkonu povolání na území ČR vydat rozhodnutí o povolení k výkonu odborné praxe na dobu určitou za účelem nabývání odborných a praktických zkušeností pro činnosti, které je možné vykonávat pod přímým vedením zdravotnického pracovníka v příslušném povolání.

Toto rozhodnutí bývá převážně využíváno pro účely zařazení do vládou schválených migračních programů (Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec a Program kvalifikovaný zaměstnanec).

Rozhodnutí může být vydáno, pokud je žadatel pozván do České republiky k výkonu odborné praxe za účelem nabývání odborných nebo praktických zkušeností:

- právníkou osobou vykonávající činnost školy zapsané do rejstříku škol a školských zařízení nebo
- vysokou školou nebo
- výzkumnou institucí nebo
- **akreditovaným zařízením podle § 45 zákona č. 96/2004 Sb.**

Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým MZČR udělilo akreditaci k uskutečňování vzdělávacího programu pro:

- a) obor specializačního vzdělávání, nebo
- b) akreditovaný kvalifikační kurz, nebo
- c) certifikovaný kurz, nebo
- d) praktické vyučování v akreditovaných zdravotnických bakalářských studijních oborech pro přípravu porodních asistentek.

Rozhodnutí k výkonu odborné praxe může být vydáno na období:

- trvající maximálně 3 měsíce nebo
- trvající déle než 3 měsíce, ale maximálně 1 rok.

Nejčastěji však bývá vydáno na dobu 1 roku s možností vydat rozhodnutí opakovaně avšak v celkovém součtu nejdéle na dobu 2 let. Délka vydání povolení závisí na období, pro které byl žadatel pozván např. akreditovaným zařízením.

V období platnosti povolení je vhodné absolvovat aprobační zkoušku a požádat o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

Žadatel musí vyplnit formulář žádosti o povolení k výkonu odborné praxe, který je k dispozici na webové stránce:

<https://ezp.mzcr.cz/Request/Create?type=SN13NADOBUURCITOU>.

K žádosti je nutné připojit následující doklady:

1. **písemné pozvání do ČR** k nabývání odborných nebo praktických zkušeností vydané akreditovaným zařízením;
2. **doklad o získání způsobilosti** k výkonu nelékařského zdravotnického povolání – diplom či vysvědčení;
3. **rozhodnutí o nostrifikaci** zahraničního vzdělání (s nostrifikační doložkou nebo osvědčením o uznání platnosti) nebo osvědčení o uznání vysokoškolského vzdělání (tzv. nostrifikaci);
4. **doklad o zdravotní způsobilosti** - lékařský posudek o zdravotní způsobilosti, nesmí být při předložení starší 3 měsíců;
5. **doklad o bezúhonnosti** - bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů nebo dokladem prokazujícím splnění podmínky bezúhonnosti vydaným státem, jehož je fyzická osoba občanem, a doklady vydanými státy, ve kterých se fyzická osoba zdržovala v posledních 3 letech nepřetržitě déle než 6 měsíců; výpis z evidence Rejstříku trestů a tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců;
6. oddací list či **doklad o změně příjmení** (v případě, že žadatel změnil příjmení od příjmení uvedeného na dokladu o vzdělání).

Všechny přikládané doklady musí být **předloženy v originále, případně v úředně ověřené kopii**. Všechny **předkládané dokumenty v cizím jazyce musí být předloženy v originálním znění a v úředně ověřeném překladu do českého jazyka**. Překlad vyhotoví soudní tlumočnick (seznam soudních tlumočnicků je přístupný na stránkách Ministerstva spravedlnosti na [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$\\$SearchForm?OpenForm](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$$SearchForm?OpenForm)).

Správní poplatek

Přijetí žádosti o povolení k výkonu odborné praxe podléhá správnímu poplatku ve výši 500,- Kč. Jedním ze způsobů úhrady je podání okolkované žádosti (kolková známka lze zakoupit na pobočkách České pošty) nebo je možné dle zákona o správních poplatcích platbu provést na účet Ministerstva zdravotnictví. Bankovní poplatky s tím spojené hradí žadatel. Na účet musí být připsána přesná částka nebo částka jakkoli vyšší. Pokud by byla připsána částka nižší, správní poplatek by uhrazen nebyl a rozhodnutí by nebylo vydáno. Odhadnout správnou částku je věcí žadatele. Doplatek na správnou výši je samozřejmě možný, ale jsou to další poplatky k tíži žadatele.

Nezbytné podklady k provedení převodu:

Číslo účtu MZ pro správní poplatky: 3711-0002528001

Kód banky: 0710

Název banky: Česká národní banka, Praha 1

Mezinárodní kód účtu (IBAN): CZ45 0710 0037 1100 0252 8001

Mezinárodní kód banky (BIC): CNBACZPP
Variabilní symbol: 1111111111

Uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání

Uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání je určeno pro nelékařské zdravotnické pracovníky (kromě farmaceutů) ze třetích zemí. Vydání rozhodnutí **je vázáno na úspěšně vykonanou aprobační zkoušku**. Hlavními předpoklady pro uznání způsobilosti je prokázání odborných znalostí, znalosti českého jazyka, bezúhonnosti a zdravotní způsobilosti.

Rozhodnutí o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání nemá omezenou platnost.

Žadatel musí vyplnit formulář žádosti o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, který je k dispozici na webové stránce:

<https://ezp.mzcr.cz/Request/Create?type=SN09ZADOSTROZHODNUTIMIMOEU>.

K žádosti je nutné připojit následující doklady:

1. **doklad o úspěšně složené aprobační zkoušce;**
2. **dokladu o získání způsobilosti** k výkonu zdravotnického povolání – diplom nebo vysvědčení či osvědčení;
3. **rozhodnutí o nostrifikaci** zahraničního vzdělání (s nostrifikační doložkou nebo osvědčením o uznání platnosti) nebo osvědčení o uznání vysokoškolského vzdělání (tzv. nostrifikaci)
 - **nedokládají** žadatelé, kteří nežadají o uznání pro povolání řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby, ošetřovatele, maséra ve zdravotnictví/nevidomého a slabozrakého maséra ve zdravotnictví, zubní instrumentářky, řidiče zdravotnické dopravní služby, autoptického laboranta a sanitáře;
4. **doklad o zdravotní způsobilosti** - nesmí být při předložení starší 3 měsíců - zdravotní způsobilost se prokazuje lékařským posudkem vydaným na základě lékařské prohlídky poskytovatelem pracovně lékařských služeb, popřípadě registrujícím poskytovatelem zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství, a není-li, jiným poskytovatelem zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství;
5. **doklad o bezúhonnosti** - bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů nebo dokladem prokazujícím splnění podmínky bezúhonnosti vydaným státem, jehož je fyzická osoba občanem, a doklady vydanými státy, ve kterých se fyzická osoba zdržovala v posledních 3 letech nepřetržitě déle než 6 měsíců; výpis z evidence Rejstříku trestů a tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců;
6. **doklad o typu pobytu na území České republiky** (např. OP, pas s vyznačeným pobytem, vízem,...).

Všechny přikládané doklady musí být **předloženy v originále, případně v úředně ověřené kopii**. Všechny **předkládané dokumenty v cizím jazyce musí být předloženy v originálním znění a v úředně ověřeném překladu do českého jazyka**. Překlad vyhotoví soudní tlumočnický (seznam soudních tlumočnicků je přístupný na stránkách Ministerstva spravedlnosti na [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$SearchForm?OpenForm](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$SearchForm?OpenForm)).

V případě, že žadatel již v minulosti Ministerstvu zdravotnictví předkládal některý z výše uvedených dokumentů (zejména doklady o vzdělání a nostrifikaci), **je možné požádat o využití dokladů z předchozího správního řízení.**

Pokud žadateli uznal jeho odbornou způsobilost kterýkoliv z členských států EU, absolvování aprobační zkoušky se nevyžaduje a žadatel dokládá místo dokladu o úspěšně složené aprobační zkoušce úředně ověřenou kopii (ne originál) překladu dokladu o uznání kvalifikace vydané některým členským státem EU. Ministerstvo potom postupuje podle hlavy VII zákona č. 96/2004 Sb. a zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace.

Správní poplatek

Přijetí žádosti o povolení k výkonu odborné praxe podléhá správnímu poplatku ve výši 500,- Kč. Jedním ze způsobů úhrady je podání okolkované žádosti (kolková známka lze zakoupit na pobočkách České pošty) nebo je možné dle zákona o správních poplatcích platbu provést na účet Ministerstva zdravotnictví. Bankovní poplatky s tím spojené hradí žadatel. Na účet musí být připsána přesná částka nebo částka jakkoli vyšší. Pokud by byla připsána částka nižší, správní poplatek by uhrazen nebyl a rozhodnutí by nebylo vydáno. Odhadnout správnou částku je věcí žadatele. Doplatek na správnou výši je samozřejmě možný, ale jsou to další poplatky k tíži žadatele.

Nezbytné podklady k provedení převodu:

Číslo účtu MZ pro správní poplatky: 3711-0002528001

Kód banky: 0710

Název banky: Česká národní banka, Praha 1

Mezinárodní kód účtu (IBAN): CZ45 0710 0037 1100 0252 8001

Mezinárodní kód banky (BIC): CNBACZPP

Variabilní symbol: 1111111111

Odpovědný úřad: Ministerstvo zdravotnictví

http://www.mzcr.cz/Odbornik/obsah/uznavani-kvalifikaci-ziskanych-mimo-clenske-staty-eu_958_3.html

Aprobační zkouška

Aprobační zkouška podle ustanovení § 85b zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a podle vyhlášky č. 189/2009 Sb. **ověřuje teoretické vědomosti, znalost systému zdravotnictví v České republice a schopnost odborně se vyjadřovat v českém jazyce** v rozsahu nezbytně nutném k výkonu zdravotnického povolání. Na úspěšně vykonanou aprobační zkoušku je vázáno uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky.

Ministerstvo zdravotnictví pověřilo vedením agendy týkající se zajištění aprobačních zkoušek pro nelékařská zdravotnická povolání Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (NCO NZO) v Brně.

Veškeré informace k aprobačním zkouškám společně se seznamem zkušebních otázek k ústní odborné zkoušce a přehledem doporučené literatury **jsou dostupné na adrese:**

<https://www.nconzo.cz/cs/aprobačni-zkouska>.

Na základě úspěšně vykonané aprobační zkoušky **vydá ministerstvo doklad o složení aprobační zkoušky**. S tímto dokladem si může žadatel podat žádost o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání dle § 85b odst. 4 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Žadatel musí vyplnit formulář žádosti o vykonání aprobační zkoušky, který je k dispozici na webové stránce:

<https://ezp.mzcr.cz/Request/Create?type=SN08PRIHLASKAAPROBACNIZKOUSKA>.

K žádosti je nutné připojit následující doklady:

1. **rozhodnutí o nostrifikaci** zahraničního vzdělání (s nostrifikační doložkou nebo osvědčením o uznání platnosti) **nebo osvědčení o uznání vysokoškolského vzdělání**;
 - **nedokládají** žadatelé, kteří žádají o vykonání aprobační zkoušky pro povolání řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby, ošetřovatele, maséra ve zdravotnictví/nevidomého a slabozrakého maséra ve zdravotnictví, zubní instrumentářky, řidiče zdravotnické dopravní služby, autoptického laboranta a sanitáře;
2. **doklad o získaném zahraničním vzdělání** (diplom, certifikát, osvědčení nebo vysvědčení) poskytující informace o délce studia, rozsahu teoretické a praktické přípravy, znalostech a dovednostech, které žadatel v průběhu studia získal, a činnostech, ke kterým získal oprávnění;
 - **dokládají** žadatelé, kteří žádají o vykonání aprobační zkoušky pro povolání řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby, ošetřovatele, maséra ve zdravotnictví/nevidomého a slabozrakého maséra ve zdravotnictví, zubní instrumentářky, řidiče zdravotnické dopravní služby, autoptického laboranta a sanitáře;
3. **doklad o změně příjmení** v případě, že žadatel změnil příjmení (oddací list apod.).

Všechny předkládané doklady musí být **předloženy v originále, případně v úředně ověřené kopii**. Všechny **předkládané dokumenty v cizím jazyce musí být předloženy v originálním znění a v úředně ověřeném překladu do českého jazyka**. Překlad vyhotoví soudní tlumočnick (seznam soudních tlumočnicků je přístupný na stránkách Ministerstva spravedlnosti na [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$SearchForm?OpenForm](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$SearchForm?OpenForm)).

Aprobační zkouška se člení na 3 na sebe navazující části:

1) První část - dva písemné testy:

- prvním testem se ověřují odborné znalosti;
- druhým testem se ověřují znalosti systému zdravotnictví a základů práva ve vztahu k poskytování zdravotní péče v České republice;

Oba testy je možné vykonat v českém, anglickém, francouzském, německém nebo ruském jazyce. Úspěšné absolvování písemných testů je předpokladem pro vykonání praktické části.

Po úspěšném absolvování obou testů obdrží uchazeč potvrzení o absolvování písemné části aprobační zkoušky.

2) Druhá část - praktická:

Každý žadatel o vykonání aprobační zkoušky bez výjimky musí podat Informaci o záměru vykonat praktickou část aprobační zkoušky.

Ministerstvo zdravotnictví vydá po prokázání zdravotní způsobilosti a bezúhonnosti a po složení písemné části aprobační zkoušky **rozhodnutí o povolení k výkonu zdravotnického povolání na území České republiky** pod přímým vedením zdravotnického pracovníka v příslušném povolání, **pokud žadatel hodlá absolvovat praktickou část aprobační zkoušky**. Toto rozhodnutí ministerstvo vydá na dobu trvání praktické části aprobační zkoušky. Pro zahájení praktické části je nutné být držitelem víza na území České republiky za účelem zaměstnání nebo zaměstnanecké karty či modré karty, které umožní uchazeči vstoupit do pracovněprávního – či jiného smluvního vztahu. Kontrola tohoto víza nebo zaměstnanecké či modré karty přísluší příslušnému zdravotnickému zařízení, kde bude praktická část absolvována. Veškeré informace týkající se podmínek, za nichž lze na území České republiky vykonávat v rámci aprobační zkoušky praktickou část naleznete na adrese: www.mvcr.cz/clanek/obcane-tretich-zemi.aspx.

Praktickou část aprobační zkoušky uchazeč vykoná jejím absolvováním pod přímým vedením zdravotnického pracovníka se způsobilostí k výkonu příslušného zdravotnického povolání bez odborného dohledu, který písemně zhodnotí, zda byla praktická část aprobační zkoušky vykonána úspěšně. Zdravotnický pracovník vykonávající přímé vedení musí být fyzicky přítomen ve zdravotnickém zařízení, kde je příslušné zdravotnické povolání vykonáváno. Zdravotnický pracovník může toto přímé vedení vykonávat nejvýše nad jedním zdravotnickým pracovníkem, kterému bylo vydáno rozhodnutí o povolení k výkonu zdravotnického povolání nebo rozhodnutí o povolení odborné praxe, a nemůže být současně školitelem.

Praktická část aprobační zkoušky probíhá u poskytovatele zdravotních služeb, popřípadě u poskytovatele sociálních služeb.

Délka praktické části pro jednotlivá povolání	
radiologický fyzik, odborný pracovník v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků, odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví, biomedicínský inženýr, fyzioterapeut, zrakový terapeut, klinický psycholog, klinický logoped, behaviorální analytik	60 dnů
všeobecná sestra , porodní asistentka, ergoterapeut, radiologický asistent, zdravotní laborant, zdravotně-sociální pracovník, optometrista, ortoptista, asistent ochrany a podpory veřejného zdraví, ortotik-protetik, nutriční terapeut, zubní technik, dentální hygienistka, zdravotnický záchranář, farmaceutický asistent, biomedicínský technik, radiologický technik, adiktolog, dětská sestra, asistent behaviorálního analytika, psycholog ve zdravotnictví, logoped ve zdravotnictví	40 dnů
laboratorní asistent, ortoticko-protetický technik, nutriční asistent, asistent zubního technika, praktická sestra , behaviorální technik	30 dnů

řidič vozidla zdravotnické záchranné služby, ošetřovatel, masér ve zdravotnictví, nevidomý a slabozraký masér ve zdravotnictví, zubní instrumentářka, řidič zdravotnické dopravní služby, autoptický laborant, sanitář	14 dnů
--	--------

Žadatel o praktickou část aprobační zkoušky musí vyplnit formulář, který je k dispozici na webové stránce:

<https://ezp.mzcr.cz/Request/Create?type=SN14ZADOSTPRAXEAPROBACNIZKOUSKY>.

K žádosti je nutné připojit následující doklady:

1. **potvrzení o složení písemné části** aprobační zkoušky vydané Národním centrem ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů;
2. **doklad o zdravotní způsobilosti;**
3. **doklad o bezúhonnosti.**

Všechny předkládané doklady musí být **předloženy v originále, případně v úředně ověřené kopii**. Všechny **předkládané dokumenty v cizím jazyce musí být předloženy v originálním znění a v úředně ověřeném překladu do českého jazyka**. Překlad vyhotoví soudní tlumočnick (seznam soudních tlumočnicků je přístupný na stránkách Ministerstva spravedlnosti na [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$\\$SearchForm?OpenForm](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$$SearchForm?OpenForm)).

Správní poplatek

Přijetí Informace o záměru vykonat praktickou část aprobační zkoušky podléhá správnímu poplatku ve výši 500,-Kč. Jedním ze způsobů úhrady je podání okolkované žádosti (kolková známka lze zakoupit na pobočkách České pošty) nebo je možné dle zákona o správních poplatcích platbu provést na účet Ministerstva zdravotnictví. Bankovní poplatky s tím spojené hradí žadatel. Na účet musí být připsána přesná částka nebo částka jakkoli vyšší. Pokud by byla připsána částka nižší, správní poplatek by uhrazen nebyl a rozhodnutí by nebylo vydáno. Odhadnout správnou částku je věcí žadatele. Doplatek na správnou výši je samozřejmě možný, ale jsou to další poplatky k tíži žadatele.

Nezbytné podklady k provedení převodu:

Číslo účtu MZ pro správní poplatky: 3711-0002528001

Kód banky: 0710

Název banky: Česká národní banka, Praha 1

Mezinárodní kód účtu (IBAN): CZ45 0710 0037 1100 0252 8001

Mezinárodní kód banky (BIC): CNBACZPP

Variabilní symbol: 1111111111

3) Třetí částí je ústní odborná zkouška:

Ústní odbornou zkouškou se ověřují odborné znalosti, případně schopnost vyjadřovat se v českém jazyce. Ústní odborná zkouška se koná pouze v českém jazyce před zkušební komisí jmenovanou ministrem zdravotnictví.

Na základě úspěšně vykonané aprobační zkoušky **vydá ministerstvo doklad o složení aprobační zkoušky**. S tímto dokladem si může žadatel podat žádost o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání dle § 85b odst. 4 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Úhrada za aprobační zkoušku

Výše úhrad za zkoušky upravuje Nařízení vlády č. 325/2018 Sb., o výši úhrad za zkoušky zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních. Výše poplatku je závislá na počtu pokusů, které uchazeč absolvoval.

Úhrada za aprobační zkoušku

1. písemný test odborných znalostí činí 1.500,- Kč
2. písemný test znalostí systému zdravotnictví a základů práva činí 1.500,- Kč
3. ústní odborná zkouška činí 4.000,- Kč

První opakování aprobační zkoušky

1. písemný test odborných znalostí činí 2.000,- Kč
2. písemný test znalostí systému zdravotnictví a základů práva činí 2.000,- Kč
3. ústní odborná zkouška činí 6.000,- Kč

Druhé a každé další opakování aprobační zkoušky

1. písemný test odborných znalostí činí 3.000,- Kč
2. písemný test znalostí systému zdravotnictví a základů práva činí 3.000,- Kč
3. ústní odborná zkouška činí 9.000,- Kč

Realizace aprobační zkoušky a doporučené postupy pro uchazeče:

- a) Podání **žádosti o nostrifikaci** (absolvent jiného než vysokoškolského zahraničního studia, podává se na příslušný krajský úřad nebo na Ministerstvo školství) nebo o osvědčení o uznání vysokoškolského vzdělání (absolvent vysokoškolského zahraničního studia, podává se na vysokou školu, která vzdělává obsahově obdobný studijní program nebo na Ministerstvo školství. **Tento doklad nedokládají žadatelé**, kteří žádají o vykonání aprobační zkoušky pro povolání řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby, ošetřovatele, maséra ve zdravotnictví/nevidomého a slabozrakého maséra ve zdravotnictví, zubní instrumentářky, řidiče zdravotnické dopravní služby, autoptického laboranta a sanitáře.
- b) Příprava **dokladů poskytujících informace o délce studia, rozsahu teoretické a praktické přípravy**, znalostech a dovednostech, které žadatel v průběhu studia získal, a činnostech, ke kterým získal oprávnění. **Připravují žadatelé, kteří žádají o vykonání aprobační zkoušky pro povolání** řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby, ošetřovatele, maséra ve zdravotnictví/nevidomého a slabozrakého maséra ve zdravotnictví, zubní instrumentářky, řidiče zdravotnické dopravní služby, autoptického laboranta a sanitáře.
- c) Podání **žádosti o vykonání aprobační zkoušky** s požadovanými doklady alespoň 50 dní před termínem konání aprobační zkoušky.
- d) **NCO NZO potvrdí termín** nejméně 30 kalendářních dnů před dnem konání aprobační zkoušky a **zašle uchazeči pozvání** k vykonání písemné části společně s pokyny.
- e) **Absolvování testu odborných znalostí písemné části aprobační zkoušky**. V případě úspěšného absolvování tohoto testu pokračuje uchazeč absolvováním testu ověřujícího znalost systému zdravotnictví a základů práva ve stejný den. Po úspěšném absolvování obou testů obdrží uchazeč potvrzení o absolvování písemné části aprobační zkoušky.
- f) **Podání „Informace o záměru uchazeče absolvovat praktickou část aprobační zkoušky“**. Na základě této podané informace vystaví Ministerstvo zdravotnictví

rozhodnutí o povolení k výkonu zdravotnického povolání na území ČR pod přímým vedením pro vykonání praktické části aprobační zkoušky.

- g) **Kontaktování hodnotitele** (zdravotnického pracovníka v příslušném povolání), který písemně zhodnotí, zda byla praktická část aprobační zkoušky vykonána úspěšně a toto hodnocení zašle na NCO NZO.
- h) **Pozvání k vykonání poslední - ústní části aprobační zkoušky** společně s pokyny.
- i) **Absolvování ústní části aprobační zkoušky.** Po úspěšném absolvování poslední části aprobační zkoušky vydá Ministerstvo zdravotnictví uchazeči doklad o složení aprobační zkoušky.
- j) **Podání žádosti o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání** dle § 85b odst. 4 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Podrobné informace na webových stránkách Národního centra ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů:

<https://www.nconzo.cz/cs/aprobačni-zkouska>

nebo na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví:

http://www.mzcr.cz/Odbornik/obsah/uznavani-kvalifikaci-ziskanych-mimo-clenske-staty-eu_958_3.html

Kurzy českého jazyka

Před příjezdem do České republiky je nezbytně nutné, aby měl cizinec alespoň základní znalosti českého jazyka. Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů připravilo kurzy českého jazyka pro všeobecné a praktické sestry. Je určen především žadatelům o aprobační zkoušku. Kurz je rozdělen do dvou částí, první část je zaměřena na obecnou češtinu, zvláště na základní komunikaci v pracovním prostředí. Druhá část kurzu je zaměřena na odbornou češtinu a slouží k získání schopnosti porozumění a vyjadřování odborných zdravotnických termínů v českém jazyce.

Dále je možné absolvovat další různé e-learningové kurzy českého jazyka dostupné na internetu. Jeden z nich je dostupný na webové stránce:

<https://www.kurzycestyprocizince.cz/cs/e-learning.html>.

Přípravný kurz k aprobačním zkouškám

Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů uskutečňuje pro uchazeče o aprobační zkoušku **přípravné kurzy**, které je možné absolvovat formou e-learningu nebo kontaktní výukou.

Kurzy jsou určeny pro cizince ze zemí mimo EU, kteří se připravují na aprobační zkoušku (písemnou a ústní ev. i praktickou). Účelem nabízených kurzů je prohloubení a doplnění znalostí k přípravě na aprobační zkoušku pro výkon povolání a úspěšný vstup do pracovního procesu.

E-learningový kurz

Kurz je určen pro žadatele o vykonání zejména písemné části aprobační zkoušky. Písemná část aprobační zkoušky je složena ze dvou testů. Z toho důvodu byly tedy připraveny tyto kurzy:

1. Systém zdravotnictví a základů práva ve vztahu k poskytování zdravotní péče v České republice – určen všem žadatelům bez rozdílu povolání.
2. Odborná část (zahrnuje humanitní vědy, ošetrovatelství, ošetrovatelství v klinických oborech) – určen pro všeobecné a praktické sestry.

Podrobné informace na webových stránkách Národního centra ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů:

<https://www.nconzo.cz/cs/aprobacni-zkouska>

Pracovní a pobytové vízum za účelem zaměstnání

Pracovní migraci v České republice upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o vstupu a pobytu cizinců na území ČR, který stanovuje podmínky a postup vydávání pobytového oprávnění.

Občané ze zemí, které mají vízovou povinnost, musí mít při pobytu kratším než 90 dnů krátkodobé vízum. Občané ze zemí, které vízovou povinnost nemají, mohou bez víza pobývat na území České republiky po dobu nepřesahující 90 dnů. **Nesmějí však během pobytu vykonávat výdělečnou činnost** (pracovat nebo podnikat).

Cizinci, kteří chtějí v České republice pracovat déle, než tři měsíce musí získat dlouhodobá pobytová oprávnění za účelem zaměstnání:

- **Zaměstnanecká karta**
- **Modrá karta**

Zaměstnanecká a modrá karta je určena pro cizince, kteří nejsou občany Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska a cizince ze zemí, které nejsou členy Evropské Unie a cizince, kteří nejsou rodinnými příslušníky občanů z těchto států.

Žádosti o vydání zaměstnanecké nebo modré karty lze podat:

- **na místně příslušném zastupitelském úřadu České republiky.** Žádost lze podat pouze na zastupitelském úřadu ve státě, v němž má žadatel občanství, popřípadě jenž vydal cestovní doklad, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt.
- **na pracovišti Ministerstva vnitra České republiky,** pokud již žadatel na území pobývá na vízum k pobytu nad 90 dnů nebo na základě povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za jiným účelem, než je zaměstnání.

Zaměstnanecká karta

Zaměstnanecká karta je druh povolení k dlouhodobému pobytu za účelem výkonu zaměstnání na území ČR. Je vydávána pro všechny druhy zaměstnání, ve většině případů musí jít o pracovní místo, které je zařazeno do „centrální databáze volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty“. Databáze těchto volných pracovních míst je dostupná na portále Ministerstva práce a sociálních věcí viz kapitola výše – Vyhledání volného pracovního místa v České republice.

- Cizinec, který má zaměstnaneckou kartu, je oprávněn pobývat na území ČR a zároveň pracovat na pracovním místě, na které byla zaměstnanecká karta vydána a případně toto místo se souhlasem odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra změnit nebo pracovat na dalším místě či u dalšího zaměstnavatele.

Zaměstnanecká karta je nejčastěji vydávána na dobu trvání pracovně-právního vztahu stanoveného pracovní smlouvou, nejdéle však na 2 roky, s možností opakovaného prodloužení platnosti.

Podmínky vydání zaměstnanecké karty

Zastupitelský úřad žádost postupuje Ministerstvu vnitra ČR, které o ní rozhoduje. **Žádost o vydání zaměstnanecké karty se podává na zvláštním formuláři:**

<https://www.mvcr.cz/clanek/tiskopisy-a-vzory.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

K žádosti o vydání zaměstnanecké karty je nutné předložit:

1. **platný cestovní doklad;**
2. **1x fotografie;**
3. **doklad o zajištění ubytování;**
4. **pracovní smlouva**, dohoda o pracovní činnosti (nebo alespoň smlouva o smlouvě budoucí, v níž se strany zavazují v ujednané lhůtě uzavřít pracovní smlouvu nebo dohodu o pracovní činnosti);
5. **doklady prokazující odbornou způsobilost** pro výkon požadovaného zaměstnání, pokud tato podmínka vyplývá z charakteru zaměstnání nebo ji stanoví mezinárodní smlouva, zejména:
 - doklad prokazující požadované vzdělání (např. diplom);
 - doklad prokazující splnění podmínky pro výkon tzv. regulovaného povolání (týká se zdravotnických profesí - pokud není žadatel držitelem takového dokladu, musí nejdříve před podáním žádosti o zaměstnaneckou kartu požádat příslušný uznávací orgán ČR);
6. na požádání doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů;
7. na požádání doklad potvrzující splnění požadavků opatření před zavlečením infekčního onemocnění;
8. před vyznačením víza je nutné předložení dokladu o cestovním zdravotním pojištění na dobu pobytu ode dne vstupu na území ČR do doby kdy v ČR vznikne veřejné zdravotní pojištění a současně na požádání předložení dokladu o zaplacení pojistného uvedeného na dokladu o cestovním zdravotním pojištění.

Pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu podporující ekonomickou migraci, jehož podmínky výslovně umožňují nahrazení některých náležitostí žádosti potvrzením vydaným zařazeným zaměstnavatelem, lze předložením potvrzení nahradit:

- doklad o zajištění ubytování ;

- pracovní smlouvu, dohodu o pracovní činnosti nebo smlouvu o smlouvě budoucí;
- doklady prokazující odbornou způsobilost pro výkon požadovaného zaměstnání.

Formulář potvrzení je dostupný na stránkách Ministerstva vnitra ČR mezi dalšími formuláři k zaměstnanecké kartě.

Všechny přikládané doklady musí být **předloženy v originále, případně v úředně ověřené kopii**. Cestovní doklad musí být předložen v originále. Všechny **předkládané dokumenty v cizím jazyce musí být předloženy v originálním znění a v úředně ověřeném překladu do českého jazyka**. Náležitosti žádosti nesmí být starší 180 dnů, s výjimkou cestovního dokladu a fotografie cizince, pokud odpovídá jeho skutečné podobě.

Správní poplatek

Přijetí žádosti o vydání zaměstnanecké karty podléhá správnímu poplatku. V případě žádosti podávané u zastupitelského úřadu činí poplatek 5000,- Kč a hradí se jeho ekvivalent v zahraniční měně. V případě žádosti podávané na území ČR na pracovišti Ministerstva vnitra činí správní poplatek 2500,- Kč a hradí se formou kolkové známky.

Vystavení zaměstnanecké karty

Zákonná lhůta pro vyřízení žádosti o vydání zaměstnanecké karty je 60 dnů ode dne podání žádosti.

Pokud jsou splněny podmínky pro vydání zaměstnanecké karty, vydá zastupitelský úřad vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí zaměstnanecké karty .

Po příjezdu do ČR nejpozději do 3 pracovních dnů musí cizinec navštívit pracoviště Ministerstva vnitra za účelem splnění ohlašovací povinnosti a poskytnutí biometrických údajů nutných ke zhotovení zaměstnanecké karty. Přesná adresa pracoviště je sdělena zastupitelským úřadem.

V případě, že byla žádost podána na území ČR je nutné se také osobně dostavit ke zpracování údajů nezbytných pro vydání zaměstnanecké karty (včetně pořízení biometrických údajů). Ministerstvo vnitra cizinci vydá „Potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty“, na jehož základě dotyčný **může být přijat do zaměstnání a zaměstnáván již ode dne vydání tohoto potvrzení** (tzn. ještě před samotným vydáním biometrického průkazu).

Zaměstnanecká karta je nejčastěji vydávána na dobu trvání pracovního vztahu, nejdéle však na 2 roky, s možností opakovaného prodloužení platnosti.

V případě zaměstnání vykonávaného na základě povolení k zaměstnání může být zaměstnanecká karta cizinci vydána na dobu platnosti povolení k zaměstnání. Má-li být zaměstnanecká karta vydána na pracovní místo, na němž bude cizinec zaměstnán na základě povolení uznávacího orgánu, bude vydána nejdéle na dobu stanovenou v rozhodnutí tohoto uznávacího orgánu (platí pro případ zdravotnických profesí).

Podrobné informace na webových stránkách Ministerstva vnitra:

<https://www.mvcr.cz/clanek/zamestnanecka-karta.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

Modrá karta

Modrá karta je dlouhodobý pobyt za účelem výkonu zaměstnání na pracovní pozici **vyžadující vysokou kvalifikaci**. Modrá karta opravňuje cizince k pobytu a zároveň výkonu zaměstnání jako tomu je i u zaměstnanecké karty.

Za vysokou kvalifikaci se považuje **řádně ukončené vysokoškolské vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání, které trvalo aspoň 3 roky**.

Podmínkou pro vydání modré karty je pracovní smlouva, která stanovuje výši hrubé mzdy odpovídající alespoň 1,5 násobku průměrné hrubé roční mzdy v ČR. Aktuální výše je zveřejněna na webové stránce: <https://www.mpsv.cz/web/cz/sdeleni-mpsv-c.-104-2019-sb>.

Odpovědný úřad: Ministerstvo vnitra

<https://www.mvcr.cz/clanek/obcane-tretich-zemi.aspx>

Podmínky vydání modré karty

Zastupitelský úřad žádost postupuje Ministerstvu vnitra ČR, které o ní rozhoduje. **Žádost o vydání modré karty se podává na zvláštním formuláři:**

<https://www.mvcr.cz/clanek/tiskopisy-a-vzory.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

K žádosti o vydání modré karty je nutné předložit:

1. **platný cestovní doklad;**
2. **2x fotografie;**
3. **doklad o zajištění ubytování;**
4. **pracovní smlouvu pro výkon zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci** na dobu nejméně jednoho roku na zákonem stanovenou týdenní pracovní dobu, která dále obsahuje výši sjednané hrubé měsíční nebo roční mzdy odpovídající alespoň výši 1,5 násobku průměrné hrubé roční mzdy vyhlášené sdělením Ministerstva práce a sociálních věcí;
5. **doklady potvrzující vysokou kvalifikaci** (doklad o dosaženém vzdělání) – v odůvodněných případech;
6. jde-li o výkon regulovaného povolání, **doklad o splnění podmínek pro výkon takového povolání;**
7. pokud žadatel před podáním žádosti o vydání modré karty na území pobýval jako držitel modré karty v jiném členském státě Evropské unie je povinen předložit doklad prokazující úhrnný měsíční příjem rodiny (v případě sloučení rodiny);
8. na požádání doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů;
9. na požádání doklad potvrzující splnění požadavků opatření před zavlečením infekčního onemocnění;

10. před vyznačením víza je nutné předložení dokladu o cestovním zdravotním pojištění na dobu pobytu ode dne vstupu na území ČR do doby kdy v ČR vznikne veřejné zdravotní pojištění a současně na požádání předložení dokladu o zaplacení pojistného uvedeného na dokladu o cestovním zdravotním pojištění.

Všechny přikládané doklady musí být **předloženy v originále, případně v úředně ověřené kopii**. Cestovní doklad musí být předložen v originále. Všechny **předkládané dokumenty v cizím jazyce musí být předloženy v originálním znění a v úředně ověřeném překladu do českého jazyka**. Náležitosti žádosti nesmí být starší 180 dnů, s výjimkou cestovního dokladu a fotografie cizince, pokud odpovídá jeho skutečné podobě.

Správní poplatek

Přijetí žádosti o vydání modré karty podléhá správnímu poplatku. V případě žádosti podávané u zastupitelského úřadu je nutné zjistit aktuální výši poplatku na příslušném úřadě. V případě žádosti podávané na území ČR na pracovišti Ministerstva vnitra činí správní poplatek 2500,- Kč a hradí se formou kolkové známky.

Vystavení modré karty

Zákonná lhůta pro vyřízení žádosti o vydání modré karty je 90 dnů ode dne podání žádosti.

Ministerstvo vnitra po posouzení žádosti o vydání modré karty písemně informuje zaměstnavatele o splnění podmínky pro vydání modré karty.

Pokud jsou splněny podmínky pro vydání modré karty, vydá zastupitelský úřad vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí modré karty .

Po příjezdu do ČR nejpozději do 3 pracovních dnů musí cizinec navštívit pracoviště Ministerstva vnitra za účelem splnění ohlašovací povinnosti a poskytnutí biometrických údajů nutných ke zhotovení modré karty. Přesná adresa pracoviště je sdělena zastupitelským úřadem.

V případě, že byla žádost podána na území ČR je nutné se také osobně dostavit ke zpracování údajů nezbytných pro vydání modré karty (včetně pořízení biometrických údajů). Ministerstvo vnitra cizinci vydá „Potvrzení o splnění podmínek pro vydání modré karty“, na jehož základě dotyčný **může být přijat do zaměstnání a zaměstnáván již ode dne vydání tohoto potvrzení** (tzn. ještě před samotným vydáním biometrického průkazu).

Modrá karta se vydává s dobou platnosti o 3 měsíce delší, než je doba, na níž byla uzavřena pracovní smlouva, nejdéle však na 2 roky. Modrou kartu je možné prodloužit.

Podrobné informace na webových stránkách Ministerstva vnitra:

<https://www.mvcr.cz/clanek/modra-karta.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

Vládní programy podporující ekonomickou migraci

Hlavním cílem vládních programů podporující ekonomickou migraci je poskytnout podporu zaměstnavatelům, kteří do České republiky potřebují přivést zahraniční pracovníky. Migrační politika by měla být efektivním nástrojem pro regulaci migrace kvalifikovaných pracovníků ze třetích zemí tak, aby byl zajištěn dostatečný soulad mezi poptávkou a nabídkou na českém

trhu práce. Vláda ČR tak zavedla tři různé programy pracovní migrace, prostřednictvím nichž je možné o zaměstnanecké, resp. modré karty žádat na zastupitelských úřadech (programy se netýkají žádostí podaných na území ČR). Do programu musí být nejdříve zařazen český zaměstnavatel, který má zájem o zaměstnání migrantů, pokud splní podmínky programu a zároveň má zveřejněnou volnou pozici v centrální databázi volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké nebo modré karty na úřadu práce. Pak je možné, aby se domluvil s konkrétním zaměstnancem, podepsal s ním pracovní smlouvu a zároveň požádal o zařazení do programu. Pokud je zaměstnavatel zařazen, zastupitelský úřad stanoví termín pro podání žádosti o zaměstnaneckou nebo modrou kartu. Zastupitelský úřad následně osloví přímo zájemce o zaměstnaneckou nebo modrou kartu a oznámí, kdy může přijít svou žádost podat.

Zavedeny jsou tyto programy:

1. program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec:

- vztahuje se na všechny pozice vyžadující vyšší kvalifikace (např. všeobecné a praktické sestry);
- možnost podání žádosti společně s rodinnými příslušníky;
- program stanoví požadovanou kvalifikaci.

2. program kvalifikovaný zaměstnanec:

- pracovní pozice nevyžadující vysokou kvalifikaci (např. sanitáři, ošetřovatelé, apod.);
- rodinní příslušníci mohou podat žádost o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení až po získání zaměstnanecké karty;
- omezeno pouze na státní příslušníky těchto států: Bělorusko, Černá Hora, Indie, Filipíny, Kazachstán, Moldavsko, Mongolsko, Srbsko, Ukrajina.

3. program klíčový a vědecký personál:

- není určen pro zdravotnické profese, vztahuje se pouze na zaměstnance významných nadnárodních investorů či startup.

Přes zavedení nových programů pracovní migrace, je na zastupitelských úřadech i nadále možné podávat klasické žádosti o zaměstnaneckou nebo modrou kartu.

Odpovědný úřad: Ministerstvo průmyslu a obchodu

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/ekonomicka-migrace/ekonomicka-migrace-a-vladni-programy--221756/>

Programy ekonomické migrace vhodné pro nelékařské zdravotnické pracovníky

Programy ekonomické migrace jsou realizovány na základě Usnesení vlády č. 581, o programech schválených vládou za účelem dosažení ekonomického přínosu pro Českou republiku, ze dne 26. srpna 2019.

Do programu je zařazován zaměstnavatel, tedy poskytovatel zdravotních služeb. **Výhodou zařazení do programu je to, že pokud je zaměstnavatel, zařazen zastupitelský úřad stanoví termín pro podání žádosti o zaměstnaneckou nebo modrou kartu pro cizince, kterého zaměstnavatel prostřednictvím žádosti o zařazení přihlásil.** Zastupitelský úřad

následně osloví přímo zájemce o zaměstnaneckou nebo modrou kartu nebo jeho zaměstnavatele a oznámí, kdy může přijít svou žádost na zastupitelský úřad podat. Zaměstnavatel i budoucí zaměstnanec musí splnit podmínky stanovené příslušným vládním programem.

Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec

Zahraniční pracovník o zařazení do Programu nežadá, je zařazován na základě žádosti podané zaměstnavatelem.

Účastníci Programu mohou žádat o následující typy pobytových oprávnění:

Zahraniční zaměstnanec	Zaměstnanecká karta
	Modrá karta
Rodinný příslušník žadatele o zaměstnaneckou kartu	Vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem rodinným
Rodinný příslušník žadatele o modrou kartu	Povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny s držitelem modré karty

Účastníkům Programu je umožněno nahradit **doklad o zajištění ubytování a pracovní smlouvu**, které jsou náležitostmi **žádosti o zaměstnaneckou kartu, písemným potvrzením zaměstnavatele** vystaveným v souladu s podmínkami § 42h odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Zahraničním pracovníkům je **přidělen závazný termín pro podání žádosti** o zaměstnaneckou nebo modrou kartu **na zastupitelském úřadu ČR v zahraničí**.

Účastníci programu

- 1) **Zaměstnavatel** splňující kritéria.
- 2) **Občan třetího státu**, který bude pracovat na pozici, která je dle platného znění aktualizované **Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO zařazena do hlavní třídy 1 - 3**:
 - 1 Zákonodárci a řídící pracovníci
 - 2 Specialisté
 - 3 Techničtí a odborní pracovníci

Katalog povolání - Kategorie CZ-ISCO dostupný na webu: <https://nsp.cz/isco>.

- 3) **Nejbližší rodinní příslušníci těchto zahraničních zaměstnanců**, tj. manžel/ka a nezletilé nebo zletilé nezaopatřené dítě cizince nebo jeho manžela/ky.

Kritéria pro zařazení zahraničního pracovníka do Programu

- 1) Pracovník je oprávněn podat žádost o povolení k pobytu na zastupitelském úřadu, který zajišťuje realizaci Programu. Pro podání žádosti v rámci Programu musí být splněny následující podmínky:
 - cizinec je občanem státu, na jehož území se zastupitelský úřad nachází, nebo na jehož území se vztahuje působnost tohoto úřadu,
 - je držitelem cestovního pasu vydaného takovým státem,
 - v daném státě má povolen pobyt nad 90 dnů nebo trvalý pobyt nebo

- je na základě vyhlášky Ministerstva vnitra oprávněn podat žádost na kterémkoli zastupitelském úřadu.
- 2) Se zahraničním zaměstnancem bude uzavřen **pracovní poměr na zákoníkem práce stanovenou týdenní pracovní dobu (plný úvazek) a na dobu alespoň 1 roku.**
 - 3) Zahraniční zaměstnanec bude po celou dobu trvání pracovního poměru pobírat **mzdu nebo plat** odpovídající
 - alespoň minimální výši průměrného výdělku podle příslušné podskupiny CZ-ISCO a to v případě pracovníků ve zdravotnictví po odpočtu nenárokové složky mzdy/platu nebo
 - v minimální výši stanovené pro modré karty, a to i v případě žadatelů o zaměstnanecké karty.
 - 4) V případě pracovníka vykonávajícího zdravotnickou profesi mu musí být vydáno:
 - rozhodnutí o uznání rovnocennosti nebo platnosti dokladu o zahraničním vzdělání nebo osvědčení o uznání vysokoškolského vzdělání (nostrifikace) a
 - rozhodnutí o povolení k výkonu odborné praxe na území ČR nebo rozhodnutí o uznání způsobilosti k výkonu povolání vydané Ministerstvem zdravotnictví.

Podání žádosti zaměstnavatele o zařazení do Programu

Žádost o zařazení pro nelékařská zdravotnická povolání rozhoduje Ministerstvo zdravotnictví.

Podrobné informace o programu dostupné na webové stránce: http://www.mzcr.cz/Odbornik/obsah/program-vysoce-kvalifikovany-zamestnanec_4041_3.html.

Program kvalifikovaný zaměstnanec

Zahraniční pracovník o zařazení do Programu nežadá, je zařazován na základě žádosti podané zaměstnavatelem.

Účastníci Programu budou žádat o **zaměstnaneckou kartu**. Zahraničním pracovníkům zaměstnavatelů, kteří splní stanovená kritéria je přidělen **závazný termín pro podání žádosti na zastupitelském úřadu ČR v zahraničí.**

- pracovní pozice nevyžadující vysokou kvalifikaci (např. montéři, řemeslníci, apod.);
- rodinní příslušníci mohou podat žádost o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení až po získání zaměstnanecké karty;
- omezeno pouze na státní příslušníky těchto států: Bělorusko, Černá Hora, Indie, Filipíny, Kazachstán, Moldavsko, Mongolsko, Srbsko, Ukrajina.

Účastníci Programu

- 1) **Zaměstnavatel** splňující kritéria.
- 2) **Občan třetího státu,** který bude pracovat na pozici, která je dle platného znění aktualizované **Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO zařazena do hlavní třídy 4 - 8:**
 - 4 Úředníci
 - 5 Pracovníci ve službách a prodeji

- 6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
- 7 Řemeslníci a opraváři
- 8 Obsluha strojů a zařízení, montéři

Katalog povolání - Kategorie CZ-ISCO dostupný na webu: <https://nsp.cz/isco>

Kritéria pro zařazení zahraničního pracovníka do Programu

- 1) Pracovník je **oprávněn podat žádost o zaměstnaneckou kartu na zastupitelském úřadu, který zajišťuje realizaci Programu**. Pro podání žádosti v rámci Programu musí být splněny následující podmínky:
 - zahraniční zaměstnanec je **občanem Běloruska, Černé Hory, Filipín, Indie, Kazachstánu, Moldavska, Mongolska, Srbska nebo Ukrajiny** nebo je držitelem cestovního pasu vydaného některým z těchto států a
 - zahraniční zaměstnanec podává žádost na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je občanem nebo držitelem cestovního pasu nebo na jehož území se působnost tohoto úřadu vztahuje.
- 2) Se zahraničním zaměstnancem bude uzavřen **pracovní poměr na stanovenou týdenní pracovní dobu** (plný úvazek) **a na dobu alespoň 1 roku**.
- 3) Zahraniční zaměstnanec bude po celou dobu trvání pracovního poměru pobírat **mzdu nebo plat v minimální výši 1,2násobku zaručené mzdy** odpovídající příslušné skupině prací dle příslušného nařízení vlády.

Podání žádosti zaměstnavatele o zařazení do Programu

Žádost o zařazení do Programu podává zaměstnavatel **některému z garantů**, který o žádosti rovněž rozhodne.

Podrobné informace o programu dostupné na webové stránce: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/ekonomicka-migrace/program-kvalifikovany-zamestnanec--248247/>.

Seznam nelékařských zdravotnických povolání, jejich zařazení dle klasifikace CZ ISCO a přiřazení ke vhodnému vládnímu programu

Povolání	CZ ISCO	Vhodný vládní program
Adiktolog	22692	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Asistent behaviorálního analytika	32593	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví	32570	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Asistent zubního technika	32144	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Autooptický laborant	53293	Kvalifikovaný zaměstnanec
Behaviorální analytik	22693	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Behaviorální technik	32593	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Biomedicínský inženýr	21498	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Biomedicínský technik	32113	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Dentální hygienista	32510	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec

Dětská sestra	32213	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Ergoterapeut	32591	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Farmaceutický asistent	32130	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Fyzioterapeut	32551	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Laboratorní asistent	32122	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Logoped ve zdravotnictví	22662	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Masér ve zdravotnictví	32553	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Nutriční asistent	32592	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Nutriční terapeut	22650	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Odborný pracovník v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků	21318	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví	22630	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Optometrista	22671	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Ortoptista	22672	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Ortoticko-protetický technik	32143	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Ortotik-protetik	32143	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Ošetřovatel	53211 53221	Kvalifikovaný zaměstnanec
Porodní asistentka	32220	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Praktická sestra	32560	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Psycholog ve zdravotnictví	26342	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Radiologický asistent	32112	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Radiologický fyzik	21113	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Radiologický technik	32111	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Řidič zdravotnické dopravní služby	83223	Kvalifikovaný zaměstnanec
Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby	53296	Kvalifikovaný zaměstnanec
Sanitář	53295	Kvalifikovaný zaměstnanec
Všeobecná sestra	32211	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Zdravotně-sociální pracovník	34122	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Zdravotní laborant	32121	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Zdravotnický záchranář	32580	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Zrakový terapeut	22673	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
Zubní instrumentářka	53294	Kvalifikovaný zaměstnanec
Zubní technik	32142	Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec

Kvóty pro náběr žádostí o zaměstnanecké karty na vybraných zastupitelských úřadech

Pro podávání žádostí o zaměstnanecké karty jsou od 1. září 2019 na **vybraných zastupitelských úřadech ČR** zavedeny **početní kvóty**. Jejich výši stanovuje **nařízení vlády č. 220/2019 Sb.** o maximálním počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat na zastupitelském úřadu. V rámci těchto kvót jsou stanoveny i maximální počty žádostí, které mohou podat účastníci vládního programu podporujícího ekonomickou migraci.

Informace o aktuálním čerpání konkrétních kvót jsou zveřejněny přímo na internetových stránkách příslušných zastupitelských úřadů.

Odpovědný úřad: Ministerstvo zahraničních věcí

https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/adresar_diplomatickych_misi/ceske_urady_v_zahr_anici/index.html?zn=A-C.

Kontaktní centrum pro cizince

Pro nelékařské zdravotnické pracovníky bylo Národním centrem ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (NCO NZO) zřízeno jednotné kontaktní centrum pro cizince. Toto centrum bude pomáhat uchazečům o zaměstnání v České republice při jednání s úřady a vyřizování všech povolení, které je nutné pro práci v České republice vlastnit.

Veškeré informace včetně kontaktu jsou k dispozici na webových stránkách NCO NZO:

<https://www.nconzo.cz/cs/kontaktni-centrum-cizinci>.